

Arbeidsmarkt: stabiele instroom, maar overstijgende vraag

Een min of meer stabiele instroom van studenten. Maar ook een vraag van klanten van accountantskantoren die het aanbod van werknemers ver overschrijdt. Zo'n dertig HR-professionals van accountantskantoren kwamen op 29 oktober 2019 bijeen bij BDO in Amstelveen, om het begin van een antwoord te vinden. "Er is meer dan de huidige beeldvorming van de accountant."

Ronald Bruins

Onderdeel van de vernieuwingsagenda van de NBA die tot meer kwaliteit in het accountantsvak moet leiden, is het worden van een sterk merk. "Het beroep van accountant moet voor jonge mensen aantrekkelijk zijn om een gezonde instroom van accountants te krijgen en te behouden", aldus Judith Lieverse, projectleider arbeidsmarkt bij de NBA. Om het beroep te promoten bij scholieren en studenten zet de NBA de campagne 'Accountant Worden' in. Daarnaast werkt de NBA samen met onderwijsinstellingen, accountantskantoren en bedrijfsleven aan het inzichtelijk maken van de arbeidsmarkt voor accountants.

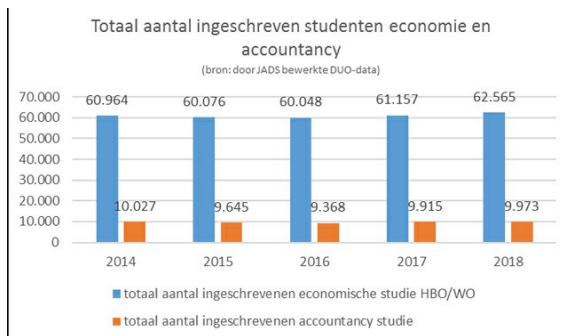
Vraag blijft structureel hoog

Aan de hand cijfers van vacaturesite Jobdigger concludeerde Erik Kolthof, projectleider innovatie van de NBA, dat de vraag naar accountants piekte in 2017. "Maar de vraag blijft structureel hoog." Dat herkenden de HR-professionals ook.

'Bijna negentig procent van de gepubliceerde vacatures komt van buiten een top vijftien-kantoor.'

Minder bekend is dat bijna negentig procent van de gepubliceerde vacatures van buiten een top vijftien-kantoor komt.

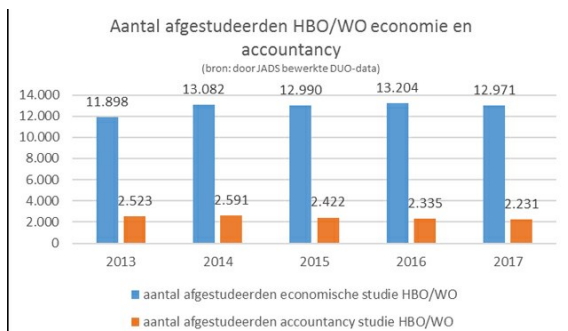
Vanuit de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) kwamen cijfers over instroom en afgestudeerden in economische studies en specifiek het accountancyonderwijs. Het aantal inschrijvers op een economische wo- of hbo-studie lag in 2018 op 62.565. Accountancy-opleidingen van hetzelfde niveau konden op 9.973 inschrijvers rekenen. Het aantal afgestudeerden ligt evenwel veel lager. In het laatste jaar van meting, 2017, kwamen de cijfers tot 12.791 (economische studies) en 2.231 (accountancy).

Door de jaren heen blijft het aanbod van geïnteresseerden en afgestudeerden min of meer gelijk, stelde Kolthof. "Waarbij we wel moeten constateren dat de populariteit van accountancy afneemt ten opzichte van andere economische studies." Vergrijzing blijkt weinig roet in het eten te gooien en ook de toename van het aantal leden bij de NBA is goed te noemen. "Maar de grote vraag is wel hoe we aan de toegenomen vraag vanuit de markt kunnen voldoen."

'De populariteit van accountancy neemt af ten opzichte van andere economische studies.'

Daarover interviewde de NBA kleine, middelgrote en grote kantoren. "Het credo bij kleine kantoren is: geef me een extra medewerker en de klanten komen er wel bij", aldus Lieverse. "De vraag naar AA's neemt dan ook hand over hand toe." Middelgrote kantoren focussen zich op het binnenhalen van talenten in relatiebeheer, die communicatieve vaardigheden hebben, terwijl grote kantoren hun werving verschuiven naar eerste en tweedejaars studenten accountancy. Ook halen ze vaker kandidaten uit het buitenland.

Knelpunt is het imago

De profielen waar de accountantskantoren op mikken, zijn nog klassiek. "Wellicht moeten we daar meer van afwijken", aldus Lieverse. Bijvoorbeeld door ook kandidaten uit andere studierichtingen te werven. Daar voegden de HR-professionals aan toe dat het accountantsprofiel van de toekomst zich meer richt op het zijn van adviseur, doordat technologie een deel van de harde datakant op zich neemt.

Een duidelijk knelpunt is het imago van het beroep. Daarbij gaat het ook om - al dan niet percipieerde - werkdruk en het feit dat accountants soms negatief in het nieuws zijn. Ook zijn er rapporten die suggereren dat het hele accountantsvak gaat verdwijnen. Een van de HR-professionals zette daar tegenover dat uit recent onderzoek bleek dat accountants meer dan gemiddeld gelukkig zijn. "Misschien moeten we dat ook meenemen."

Uit het rondje langs de kantoren kwam ook naar voren dat kleine partijen de opleiding tot AA te zwaar vinden. Middelgrote kantoren vinden juist dat er in de opleidingen meer aandacht moet worden gegeven aan soft skills en technologie. Grote kantoren hadden niet direct kritiekpunten. Lieverse: "Eventuele gaten dichten zij via interne opleidingen zelf." Sector en NBA kunnen zich samen richten op het verbeteren van het imago van het beroep. "Laat het accountantsvak in de volle breedte zien." Andere actiepunten: bevorder de instroom in het beroep en verminder waar mogelijk de regeldruk.

Het enthousiasme van Freek Vonk

In drie groepen gingen de aanwezigen uiteen en kregen daarbij ieder een vraag mee. De eerste: Hoe verhogen we samen aantrekkelijkheid en imago van het beroep? De suggesties stroomden binnen op de flipover. "Ik merk dat het duale traject, dus werken en leren, nog niet zo bekend is, dus dat moeten we meer promoten."

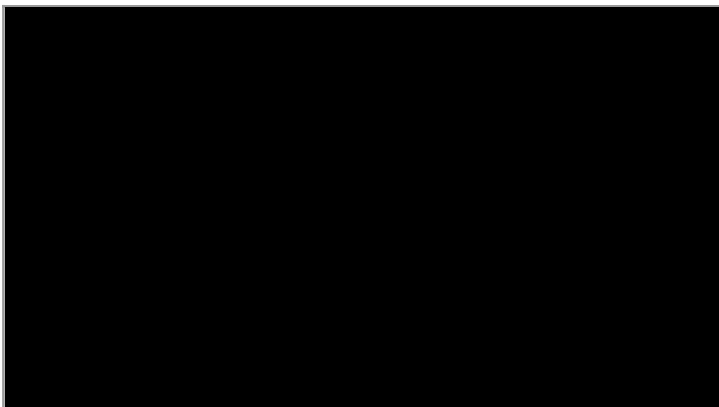
'We moeten op een leuke manier uitleggen hoe divers het vak is en dat laten zien.'

Een ander: "We moeten op een leuke manier uitleggen hoe divers het vak is en dat laten zien." In dat verband viel als voorbeeld de naam van Freek Vonk. "Iemand die op een enthousiaste manier aansluit bij jongeren en ambassadeur is van de accountancy." Met enthousiasme kan ook het imago van het beroep worden opgepoetst, meende een HR-professional. "Er is een hoge werktevredenheid, je krijgt veel vrijheid om buiten het busy season op vakantie te gaan en het is een goed betaalde baan."

Minister Hoekstra spreekt studenten toe

Tijdens colleges *advanced auditing* aan Tilburg University had minister Wopke Hoekstra (Financiën) een korte videoboodschap voor de studenten accountancy. Hij benadrukte het belang van de accountant als vertrouwenspersoon van het maatschappelijk verkeer. Je kunt in de praktijk situaties tegenkomen waarin het maatschappelijk belang voor moet gaan voor dat van de cliënt, aldus de minister. "En dat vraagt een rechte rug."

Hoekstra vertrouwt erop dat de toekomstige accountants het publieke belang voor ogen houden. "Zo kun je plezier in je werk combineren met maatschappelijke impact." Hij besloot met een oproep: "Wees en blijf kritisch, houd die frisse blik. Dan heb ik er alle vertrouwen in dat jullie en de sector een mooie toekomst tegemoet gaan."

De tweede vraag: Hoe bevorderen we samen de instroom in ons beroep? "We moeten de omgeving van de student of scholier in een vroeger stadium proberen te bereiken." Als voorbeeld noemde een deelnemer het ministerie van Defensie. "Zij staan zelfs met een stand op de huishoudbeurs." Ook doen accountantskantoren er goed aan docenten en decanen bij te praten over wat het vak nu eigenlijk inhoudt. Want het wil nog wel eens als saai en grijs te boek staan. "Maar wat doen we dan op Nyenrode? Moeten we daar op een beurs dan wel gaan staan in grijze pakken? Dragen we dan ook niet uit dat het vak saai is?" Een ander kantoor: "Wij hebben er bewust voor gekozen om onze uitstraling in het algemeen meer casual en dus laagdrempeliger te maken."

Het vak wordt data driven

De laatste vraag: Wat zijn de drie belangrijkste veranderingen in het profiel van de accountant in 2025? De deelnemers verwachten dat de accountancy dan data driven is. "Dat het vak een technologische verdieping krijgt, vooral bij de audit, is aannemelijk." De accountant komt dan als vanzelf meer bij soft skills terecht om ondernemingen te adviseren. Maar hij of zij wordt, zeker bij grote kantoren, ook meer een projectmanager. "Door verschillende mensen met specialismen te verbinden, krijgt hij boven water wat hij hebben wil."

Lieverse en Kolthof sloten de bijeenkomst af met de dankbare constatering dat diverse kantoren samen met de NBA met deze vragen verder wilden. Eén bood aan meer data over de arbeidsmarkt te delen.: "Dit onderwerp tackelen kunnen we nooit alleen als NBA, die illusie heb ik niet", aldus Kolthof. "We gaan met een kleine groep de meest kansrijke ideeën oppakken om daarmee concreet aan de slag te gaan."

Ook wil de NBA de tot nu toe beschikbare data aanvullen en in een dashboard voor de sector beschikbaar maken. "Uiteindelijk moeten we aan jongeren laten zien hoe divers dit vak is. Dat er meer is dan de beeldvorming over de accountant", besloot één van de aanwezigen.

Deel dit artikel

Ronald Bruins is journalist.

GERELATEERD

NIEUWS | 30 november 2021

'Rol accountant bij duurzaamheid maakt vak aantrekkelijker voor talent'

De toenemende eisen aan bedrijven om te rapporteren over hun maatschappelijke rol levert accountants niet alleen meer werk op, maar maakt het vak ook aantrekkelijker... →

NIEUWS | 18 november 2021

Werkloosheid daalt verder, nu op niveau van voor coronacrisis

De werkloosheid in Nederland is in oktober verder gedaald. Volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) was het werkloosheidspercentage even groot als in... →

NIEUWS | 16 november 2021

Veel banen, weinig werklozen: krapte arbeidsmarkt neemt weer toe

Werkgevers die op zoek zijn naar personeel konden in het derde kwartaal weer uit minder kandidaten kiezen. Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) ziet dat... →

NIEUWS | 09 november 2021

ING: controle op jaarrekeningen in de knel door accountantstekort

De wettelijke controle van jaarrekeningen van niet-beursgenoteerde bedrijven komt in de knel omdat er een tekort is aan accountants. →

NIEUWS | 04 november 2021

'Werknemers positief over eigen vaardigheden ondanks coronacrisis'

Wereldwijd zijn werknemers positief over hun eigen vaardigheden, ondanks de uitdagingen van de coronacrisis. →
